

Lobby: van black box naar eerlijke belangen- behartiging

— Anna Herweg (Groene11)

illustraties Uko Gorter

De verkiezingen voor waterschap en Provinciale Staten zijn belangrijk voor natuurbeleid en groen. Om die belangen goed voor het voetlicht te krijgen wordt er vaak door allerlei partijen gelobbyd. Maar wat is dat nu precies, waarom is het belangrijk, en vooral: hoe doe je het? Daarom in dit artikel een aantal praktische tips en trucs om rekening mee te houden in je lobby.

> Als ik op feestjes zeg dat ik een lobbyist ben, krijg ik op zijn minst een glazige blik en de vraag wat ik dan precies doe. Soms wil iemand ook nog wel eens vragen of ik niet aanloop tegen ethische bezwaren in het werk (nee). Lobby heeft bij sommigen namelijk een negatief imago. Ik vind dat jammer, want wat een lobbyist doet is niets anders dan argumenten en standpunten vertalen naar beleidsmakers. Want als je dat niet vertelt, als je niet laat zien hoe belangrijk het is om beleid te ontwikkelen en uit te voeren dat groen en natuur stimuleert, verwacht dan niet dat die

kennis er (voldoende) is in de gemeenteraad of het provinciehuis.

In het redactioneel artikel van februari deed de redactie de oproep aan lezers om te voorkomen dat de komende verkiezingen voorbij dobberen in de mist en het dus belangrijk is om ons vakgebied heel goed zichtbaar te maken tijdens de komende verkiezingen voor waterschap, provinciale staten en Europa. Goede oproep, omdat – en ik herhaal hier de redactie – we het ons niet kunnen veroorloven om ze in de mist voorbij te laten gaan. Want groen en natuurbeleid komen meer en meer bij gemeenten en provincies te liggen, en de knop waar Brussel aan draait als het gaat om beschermen en behoud van natuur is groot.

Wat is lobby?

Iedereen doet het. Politiek en bestuur gaat nu eenmaal over beleid dat ons raakt. Dan is het niet gek om daar – buiten het moment van verkiezingen – proberen invloed op te hebben. Dat proces van beïnvloeden heet lobbyen, en dat beperkt zich niet tot Washington, Brussel of Den Haag. Ook in de provinciehoofdsteden worden besluiten genomen en (groen) beleid gemaakt. En laten we de waterschappen niet vergeten! Lobby is dus ook een manier om natuur en groen een stem te geven in beleid en politiek. Hieronder vijf tips om

dat zelf op te gaan pakken.

Inhoud is leidend

Denk altijd eerst goed na over wat je wil vertellen. Maak inzichtelijk wat de gevolgen zijn als beleid ongewijzigd of zonder rekening te houden met de belangen van je eigen organisatie wordt doorgezet. Denk daarbij vooral aan wat het betekent vanuit maatschappelijk belang. Dus niet: “dit beleid tast mijn verdienmodel aan”, maar “als deze beslissing op deze manier wordt doorgezet, heeft dat negatieve gevolgen voor de leefbaarheid van mijn gemeente, de waterveiligheid, inkomsten van de provincie, werkgelegenheid”. Dan maak je het zichtbaar en tastbaar voor beleidsmakers. Nog beter is als je dit hard kunt maken, bijvoorbeeld met een onderzoek of praktijkvoorbeelden uit andere provincies en gemeenten. Vervolgens is uiteraard ook belangrijk om duidelijk te maken wat de urgentie is. Waarom moet iets nú gebeuren, en niet volgende maand, volgend jaar of zelfs na de volgende verkiezingen?

Doel

Het is belangrijk om goed te formuleren wat je doel is. Hoe meetbaarder, hoe beter. Dus niet: het beleid in mijn provincie moet groener en duurzamer, maar ik wil dat er x hectare natuur

verkiezingen

wordt gerealiseerd, ik wil y% van de daken vergroenen, of ik wil dat over vier jaar in mijn provincie natuurinclusieve landbouw de norm is. Denk bij doel ook na over wat haalbaar is.

Weet wie je moet hebben

Een andere belangrijke uitzoekklus is weten wie je moet hebben. Je kunt nog zo vol vuur en passie een wijziging in een bestemmingsplan verdedigen, maar als je dat bij de verkeerde persoon doet, dan maakt je verhaal weinig kans. Breng daarom goed in kaart wie op welke plek zit, en wie daarachter aan de touwtjes trekt. Ook belangrijk is om in kaart te brengen met welke organisaties je misschien coalities kunt aangaan om je belang te ondersteunen. Doe dat breed. Kijk naar medestanders, maar ook naar mensen of organisaties die er anders over denken. Investeer in je netwerk, en focus daarbij niet alleen op de volksvertegenwoordigers, maar ook op bestuurders en ambtenaren. En denk vanuit de andere positie. Vaak helpt het al als je je verplaatst in de ander en nadenkt over de vraag hoe hij of zij iets positiefs kan voorstellen dat aan de ambitie bijdraagt in plaats van wat er niet goed gaat. Beter om ergens voor te pleiten dan ergens tegen.

Timing is everything

Je kunt je plan, doel en mensen nog zo goed in beeld hebben, als je het proces niet scherp hebt, dan is die investering nutteloos. Je moet dus weten wanneer een besluit plaatsvindt, wanneer de betreffende vergadering in de gemeenteraad is om in te spreken, zorgen dat een brief aan de wethouder er ligt vóórdat hij of zij een handtekening zet. Ken de agenda en zorg dat je in beeld hebt wanneer de belangrijke besluiten worden genomen in een beleidsproces. Het is nu bijvoorbeeld te laat om nog te proberen input te leveren op de verkiezingsprogramma's van partijen in de

provincie, maar je kunt wel al nadenken over hoe je de onderhandelingen voor een nieuwe coalitie wil gaan beïnvloeden.

Instrumenten

Je hebt nu scherp wat je doel is, wat je wil zeggen. Je weet wie je wanneer moet benaderen en eventueel ook met wie je dat moet doen. Maar hoe ga je dat vervolgens aanpakken? Hier zijn heel veel verschillende smaken. Je kunt inspreken in de raadsvergadering, je kunt een zienswijze indienen, je kunt een artikel schrijven in de lokale krant, een werkbezoek voor een raadscommissie organiseren, protest organiseren op de stoep van het gemeentehuis, je kunt een handtekeningenactie starten, en ga zo maar door. Hier zijn echt talloze mogelijkheden. Belangrijk om daarbij altijd na te denken over wat het best past bij het onderwerp, je eigen identiteit als organisatie, maar ook wat het beste bij je ontvanger past.

Tot slot

Belangrijk om je te realiseren dat ook politici en ambtenaren gewoon mensen zijn, die baat hebben met input uit de samenleving. Door te luisteren naar argumenten van verschillende groepen kunnen zij hoor en wederhoor plegen en daardoor ook betere besluiten nemen. En vergeet niet: lobby is een project van de lange termijn. De aanhouder wint.

a.herweg@groene11.nl

Over de Groene11

De Groene11 is het samenwerkingsverband voor public affairs van verschillende natuur- en milieu-organisaties. Daartoe hebben de deelnemende organisaties aan de Groene11 gezamenlijk een bureau in Den Haag. De Groene11 adviseert de verschillende natuur- en milieuorganisaties bij de belangenbehartiging in Den Haag en faciliteert de samenwerking tussen de aangesloten organisaties.

www.groene11.nl